

Şeffaflık, Hesap Verilebilirlik ve Açık Yönetim Ortaklığı Türkiye Deneyimi

20 Mart 2013

Ankara

Sunum Planı

- Açık Yönetim Ortaklığı Girişimi
 - Kavram, Temel İlkeler, Araçlar ve Hedefler
- Farklı Ülkelerden İyi Uygulamalar
 - İngiltere, Brezilya, ABD ve Hırvatistan
- Açık Yönetim Ortaklığı ve Türkiye
 - Ulusal Eylem Planımız ve İleriye Yönelik Beklentiler

Açık Yönetim Ortaklığı (Open Government Partnership – OGP)

Temel Kavramlar

- Saydamlık / Şeffaflık (Transparency)
- Hesap Verilebilirlik (Accountability)
- Açıklık (Openness)
- Açık Yönetim (Open Government)

Açık Yönetim Ortaklığı

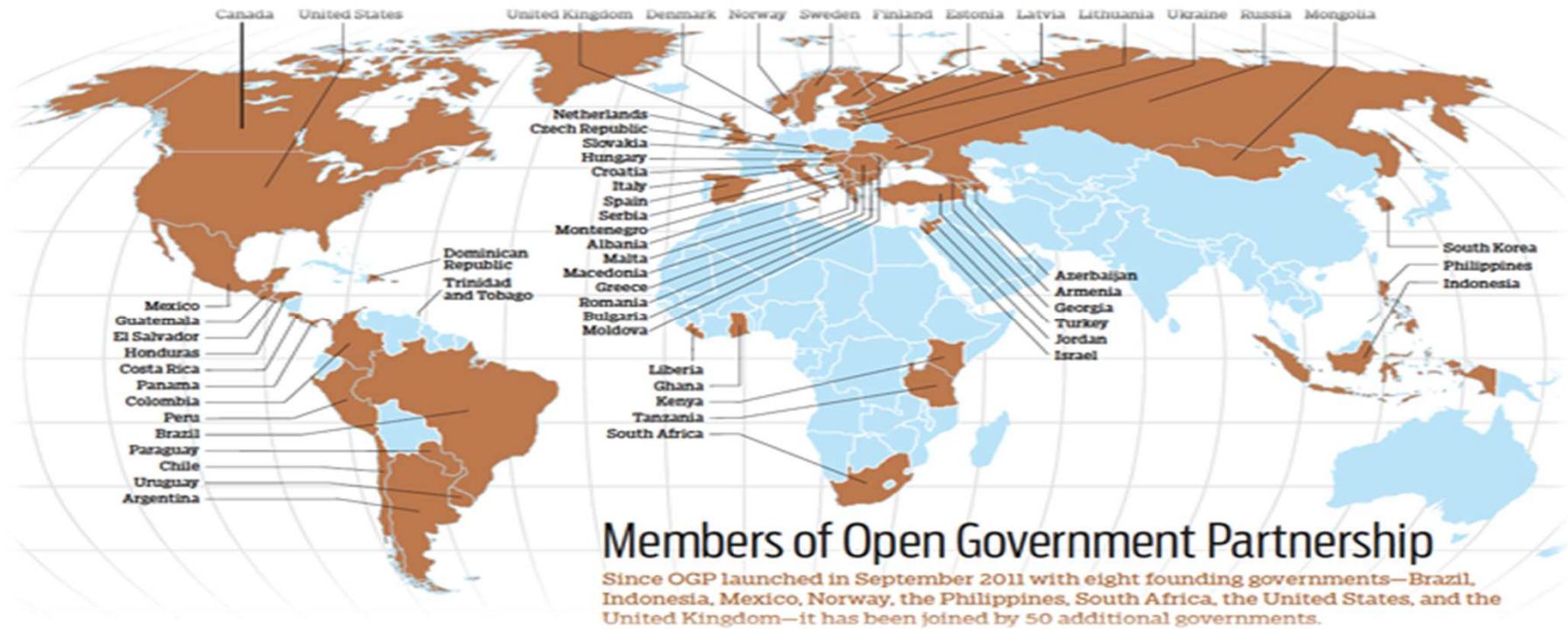
20 Eylül 2011 tarihinde ABD ve Brezilya Devlet Başkanlarının ev sahipliğinde, Başbakanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımıyla düzenlenen etkinlikle çalışmalarına başlamıştır.

Açık Yönetim Ortaklığı

- ABD, Brezilya, Endonezya, Meksika, Norveç, Filipinler, Güney Afrika Cumhuriyeti ve İngiltere kurucu ülkelerdir.
- Bugün itibariyle toplam 58 ülke girişime dahil olmuştur.

OGP Katılım Kriterleri

- Finansal Saydamlık
 - 2010 Open Budget Index / 4 puan
- Bilgi Edinme Hakkı
 - 2010 Open Society Institute Justice Initiative / 4 puan
- Mal Beyanında Bulunma
 - World Bank / 2 puan
- Vatandaşların Kamusal Süreçlere Aktif Katılımı
 - EIU Democracy Index's Civil Liberties sub-indicator / 2puan

Toplam 12 puan – 16 puan üzerinden

OGP Temel İlkeler

- Saydamlık ve hesap verilebilirliğin artırılması ile yolsuzlukla etkin bir biçimde mücadele edilmesi,
- Vatandaşların ve sivil toplumun kamusal karar alma ve uygulama süreçlerine daha fazla katılımının sağlanması,
- Açık ve etkin bir kamu yönetimi için teknolojik imkanların daha fazla kullanılması ve vatandaşların devlet karşısında daha güçlü konuma getirilmesi,

OGP Somut Taahhütler

- Kamusal hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi,
- Kamuda dürüstlüğün artırılması ve yolsuzlukla etkin bir şekilde mücadele,
- Kamusal ve doğal kaynakların daha etkin ve verimli yönetimi,
- Daha güvenli bir toplumsal yapının oluşturulması,
- Özel sektörde kurumsal sorumluluk ve hesap verilebilirliğın artırılması.

Ülkelerin Eylem Planlarında en fazla yer verdikleri on alan

Top 10 Focus Areas

Commitment Activity Focus Area	Count
E-government	199
Open Data	190
Citizen Engagement	131
Access to Information/ Freedom of Inf	93
Budgets & Financial Planning	79
Sub-national governance	57
Public Servants/Civil Service	50
Anti-Corruption	34
Procurement	29
Capacity building/ Training	28

Ülke Örnekleri - İngiltere

- 5 yıl önce Sir Bruce Keogh isimli bir kardiyolog, bir grup meslektaşını da ikna ederek, doktorların hastalarına ilişkin ölüm/iyileşme oranlarının yayınlanmasını sağladı.
- Söz konusu veriler doktorların hastalarına karşı daha dikkatli ve özenli olmasına neden oldu.
- Bu verileri açıklayan doktorlar hem mesleki başarılarını halkla paylaştı hem de kendilerine olan güvenlerini göstermiş oldu.
- 5 yılın sonunda toplanan verilere göre hayatta kalan hastaların oranında %22 artış meydana geldi.
- Başarılı doktorlar daha fazla kazanırken, bazı doktorlar işi bırakmak zorunda kaldı.

Brezilya

- 2004 yılında Saydamlık web sitesi oluşturuldu ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan harcamalar bu sitede yayılandı.
- Söz konusu verilerin erişimi kolay ve vatandaşın rahatlıkla anlayacağı şekilde yayınlanması sağlandı.
- 2010 yılında yapılan yenilikle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan harcamaların en geç bir gün içerisinde web sitesinde yayınlanmasına başlandı.
- Brezilya'da yolsuzluk nedeniyle son iki yılda görevden alınan Bakan sayısı 8....

ABD

- OGP'nin fikir babası Başkan Obama
- Coburn-Obama Yasası 2006
(Federal Harcamaların Saydamlığı ve Hesap Verilebilirliğinin Artırılması)
 - www.USAspending.gov – Aralık 2007
- Göreve başladıktan sonra yayınlandığı ilk Başkanlık Genelgesi «Kamuda Saydamlık ve Açıklığın Artırılması» üzerine
- www.data.gov 11 Mart 2009 kuruluşu- ilk etapta 11 kamu kurumundan gelen 76 veri seti başlamış.
- 171 kamu kurumundan toplam 373,029 adet veri seti

ABD (devam)

- www.regulation.gov
- www.recovery.gov
- www.performance.gov
- www.challenge.gov
- www.ethics.gov
- We the people (e-dilekçe)
- [WH çalışanlarının maaşları ve mal beyannameleri halka açık](#)

Hırvatistan

- Aktivist Marko Rakar

- 1 Temmuz 2009'dan beri Hırvat kamu kurumlarınca gerçekleştirilen yaklaşık 16 milyar dolar değerinde toplam 58,000 adet kamu alım ihalesine ilişkin bilgileri / verileri topladı.
- Bu ihalelere katılan firmalar ve sahipleri, hangi ihalelere katıldıkları, ne kadar teklif verdikleri, ihaleleri kimin kazandığı gibi bilgileri arama yapılabilir, karşılaştırılabilir ve kolayca kullanılabilir hale getirdi.

Hırvatistan (devam)

- Bazı firmaların kamu ihalesi yapılmadan hemen önce kurulduğu ve akabinde hemen o ihaleyi kazandığını,
- Benzer konudaki ihalelerin belirli firmalar tarafından aralarında centilmenlik (!) anlaşması yapılarak kazanıldığı,
- En yüksek bedelle yapılan ihaleleri kazanan firmaların aynı zamanda iktidar partisine yüksek miktarda bağış yaptığı,
- At üretimi ile uğraşan bir firmanın ülkenin elektrik tellerinin yer altına indirilmesi ihalesini kazandığı ve bu firmanın Meclis Başkanı ile yakın ilişkisinin olduğu,
- İçişleri Bakanının sahibi olduğu şirketin milyonlarca dolarlık güvenlik ihalelerini kazandığı.

OGP ve Türkiye

- Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun OGP ile tanışması
- Türkiye'de Saydamlığın Artırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Stratejisi
- OGP Ulusal Eylem Planımızın hazırlık süreci
 - Kamu Kurumları
 - Sivil Toplum Örgütleri
 - İş dünyası temsilcileri
 - Akademisyenler
 - Uluslar arası Kuruluşlar

Ulusal Eylem Planımız

➤ Temel İlkelerimiz

- Kamuoyu ile daha fazla bilgi paylaşımı,
- Politika yapma ve karar alma süreçlerine daha fazla katılım ve aktif işbirliği,
- Farkındalık artırıcı faaliyetler düzenlenmesi ve taraflar arasında diyalogun artırılması

Ulusal Eylem Planımız

- Somut Taahhütler
 - www.saydamlik.gov.tr web portalı kurulması
 - Kamuda Saydamlık ve Açıklık Danışma Platformu
 - Yolsuzluğa açık risk alanlarının tespiti ve gerekli tedbirlerin alınması
 - Bürokratik engellerin azaltılması, dürüstlük, saydamlık ve hesap verebilirliğin artırılması ve yolsuzlukla mücadelenin etkinliğinin ölçülmesi
 - Kamu Harcamalarında Şeffaflık – harcama.gov.tr
 - Vatandaşların politika yapma süreçlerine aktif katılımı - duzenleme.gov.tr
 - Elektronik ihale - EKAP

İleriye Yönelik Beklentiler

- Hem kamu kurumlarımız, hem de vatandaş, sivil toplum ve iş dünyası nezdinde OGP hk. farkındalığı artırmak.
- Özellikle kamu kurumlarımızda gönüllü ve samimi bir şekilde OGP çalışmalarına katkıda bulunacak bir grup oluşturmak.
- OGP'nin en önemli parçalarından birisi olan «açık veri – open data» alanında biran evvel çalışmalara başlamak.
- OGP kapsamında yapılan çalışmaların bütün kesimlerin günlük hayatında olumlu değişiklikler meydana getirmesini sağlamak.

Engin KÜCET

Başbakanlık Başmüfettişi

OGP Türkiye temas noktası

ekucet@basbakanlik.gov.tr

Tel: 422 24 10-11

www.opengovpartnership.org